

Lịch Sử Trường

BÁ NINH

Tên dự án: Ecole Normale, Institution Bénilde, Nha Trang.

Tài chánh xây cất: Bồi thường chiến tranh do chính phủ Pháp cung cấp.

Phụ trách tài chánh và xây cất: Frère Armand Matthias, Directeur du Noviciat.

Thầu khoán xây cất: Ông Võ Sỹ, người Nha Trang.

Đất đai: Chính phủ Pháp qua Tỉnh Trưởng Nha Trang.

Nhà cửa đã có trên mấy lô đất: Villa LES SABLONS và một nhà trệt nằm phía bãi biển, nơi chỗ nhà hai tầng hiện nay, do hai gia đình Pháp bán lại.

Tại sao lại xây nhà bếp, nhà kho trước hết? Theo dự án trung tâm sẽ là một nội trú. Vì tài chánh eo hẹp, chính phủ Pháp cấp đến đâu, xây đến đấy. Frère Matthias và Tỉnh Dòng nghĩ rằng nếu khởi công xây ngay ngôi nhà chính hai tầng, e rằng không đủ tiền và sẽ phải để dở dang chằng. Nhà chính này song song với dãy nhà vệ sinh và nhà cơm, không quay mặt ra biển để tránh mặt trời buổi sáng, mặt tiền hậu quay về hướng Bắc-Nam, như mấy ngôi nhà trên Đồi La San.

Các nhà do Frère Matthias cho xây: Nhà vệ sinh của học sinh quay về phía trước và nhà vệ sinh cho nhân viên giúp việc quay về phía Villa Sablons. Mấy căn nhà phía sau dành cho các người giúp việc. Tiếp đến là phòng lớn, nhà cơm nội trú. Sau này đã được ngăn ra làm nhiều lớp học. Rồi đến nhà bếp quá đồ sộ. Dãy nhà trệt nối tiếp nhà bếp là kho lương thực cũng đã ngăn ra làm lớp học. Năm 1954, sau Điện Biên Phủ và cuộc di cư, quân đội viễn chinh Pháp rút về, tài chánh cạn, và việc xây cất bị ngừng lại.

Các nhà xây sau: Dãy nhà trệt nối tiếp các nhà vệ sinh, chạy ra phía đường Duy Tân. Và sau chót, nhà lớn hai tầng quay mặt ra biển.

Ngoài ra, vào năm 1962-63 xây Đệ-tử-viện trên sân cát phía Villa Sablons, để chuyển Đệ-tử-viện Huế do tôi phụ trách vào đây vì hai lý do: thời cuộc bất ổn tại Cố Đô, và vùng Nha Trang và Phan Rang có nhiều ơn thiên triệu hơn. Vài năm sau, Đệ-tử-viện Bá Ninh được chuyển lên Ban Mê Thuật, nhường chỗ cho Chu-Prong, trường Thượng mới được thành lập.

KHAI GIẢNG LỚP ĐẦU TIÊN

Khoảng cuối năm 1954, mở một lớp dạy chương trình Pháp cho một số học sinh do Frère Henri Nguyễn ngọc Trân phụ trách. Vì khai giảng hơi lỡ cỡ trong niên khóa nên chỉ có khoảng hơn chục em ghi tên xin học kèm.

Hè năm 1955, Frère Henri về Sài Gòn và BT Cyprien đề nghị tôi ra thay thế vào niên khóa mới. Và tôi nhập cuộc trong tháng 8 cùng năm. Chương trình do Tỉnh Dòng quyết định vẫn là chương trình Pháp.

Ngày tựu trường, sĩ số là 20 em đều do trường tiểu học Pháp phía bên kia đường sang học. Ngoài ra không có một em nào ở chương trình Pháp-Việt.

Buổi đầu, ban giáo sư gồm các Frères Gonzague Bí, Amédée Mai và tôi. Chúng tôi quyết định chỉ mở một lớp 6e Pháp, lấy anh văn làm ngoại ngữ. Nhìn tương lai có vẻ hơi bi quan với sĩ số ít ỏi mà mỗi năm trường có thể thu nhập được, chúng tôi đề nghị sẽ hướng dẫn các em lớp 6e này đến 3e, và năm tới sẽ không mở lớp chương trình Pháp nữa ... rồi sẽ xét lại vấn đề với các Bề Trên. Số 20 em này cũng trung thành với trường, không em nào bỏ cuộc nửa chừng, trừ một em phải theo phụ huynh vào Sài Gòn. Còn 19 em theo học có mặt đầy đủ vào ngày thi BEPC, mãn khóa 3e năm 1958.

Các em này rất ngoan ngoãn, chăm chỉ, và gần hết đều thông minh. Vì đã trải qua trọn vẹn năm, sáu năm tiểu học Pháp nên căn bản các môn rất vững chắc nhất là pháp văn, chính tả và toán. Trừ một em, hết thầy đều là phật giáo. Nhưng sau này tôi biết, bốn người sẽ trở lại đạo khi bước chân vào đời.

Vì lớp thứ nhất này sẽ trở thành đoàn chim đầu đàn nên ban giáo sư chúng tôi ước mong gây cho trường một tinh thần đoàn kết bằng cách áp dụng một phần phương pháp “Hướng Đạo” trong nhiều sinh hoạt ngoài giờ

học: thể thao, âm nhạc, du ngoạn, thủ công ...

Gần cuối niên khóa, thấy chương trình đã hoàn tất, chúng tôi đề nghị bắt đầu một phần chương trình 5e, thay vì mất cả tháng như nhiều nơi trước hè để tổ chức sinh hoạt ngoài lề ít hữu ích. Và trong thâm tâm tôi thì tự nghĩ: nếu có thể được sẽ rút gọn chương trình bốn năm (6e, 5e, 4e, 3e) vào ba niên khóa để giúp gia đình các em chẳng mấy khá giả, lờì được một năm học.

Đầu niên học 1956-57, với sự đồng ý của Tỉnh Dòng, trường mở một lớp đệ thất với pháp văn làm ngoại ngữ. Vì ban giáo sư Bénilde tận tâm trong sự giáo dục con em nên chính những học sinh lớp 6e đã làm quảng cáo cho trường, và sĩ số xin nhập đệ thất lên đến hơn 50. Tỉnh Dòng cũng tăng số Frères, và các Frères Emmanuel, Nicolas, Martin (một Frère trẻ, sau thôi tu) đã nhập cộng đoàn. Trong năm, tên trường cũng đổi ra là: Trung Học Bá Ninh (tên do Frère Gonzague phiên âm). Tuy không tuyên bố gì, ban giáo sư nhất định sẽ rút chương trình 5e, 6e và 3e vào hai niên học (1956-57 và 1957-58).

Chúng tôi tiếp tục áp dụng phương pháp “Hướng Đạo” cho cả hai lớp. Và tổ chức các môn bóng chuyền, bóng rổ, bóng bàn, hoặc túc cầu cho toàn thể các học sinh trong các giờ chơi. Thêm một lớp âm nhạc (vĩ cầm) miễn phí ngoài giờ học cho ai tình nguyện, với giá nhạc cụ rất rẻ do một thợ chuyên môn sản xuất tại chỗ. Kết quả vượt ước muốn là phần thưởng cho toàn thể học sinh.

Giữa niên học, Bá Ninh tranh giải bóng rổ và bóng chuyền với trường công Trung Học Võ Tánh và Trung Học tư Kim Yến. Chúng tôi đều thắng cả hai giải. Ngày lễ Thánh Tô Phụ La San, ban âm nhạc gồm gần 30 em do Frère Amédée Mai điều khiển, ra mắt tại Trường Miễn Phí La San Giu-Se ở Xóm-Mới.

Đầu niên khóa 1957-58, Tỉnh Dòng cho mở thêm lớp đệ lục và cũng tăng cường một số Frères cộng đoàn. Vì thiếu lớp học, Tỉnh Dòng nhờ Ông Cứ (người cai đứng coi xây dãy nhà “Hai Bà Trưng” của Taberd) ra Nha Trang để xây ngôi nhà trệt chạy nối tiếp nhà vệ sinh ra đường Duy Tân.

Toàn thể học sinh lớp đệ thất qua lớp đệ lục, và mở một lớp đệ thất mới. Ngay đầu năm, sĩ số lớp đệ thất mới tới trên 50.

Học sinh lớp 5e Pháp lên 4e: Ban giáo sư quyết định cho các em này học trong một niên khóa chương trình hai năm 4e và 3e, vì cuối năm 5e các em đã học một phần khá lớn chương trình 4e. Và dọn các em thi BEPC cuối năm.

Thể thao được tiếp tục tổ chức rất chu đáo dưới sự điều khiển của Frères Nicolas và Emmanuel. Trong năm, hai đội bóng rổ và bóng chuyền Bá Ninh chiếm hai giải vô địch của Nha Trang. Đền cuối năm cũng thắng thêm đội Phan Rang. Giải bóng bàn thanh niên dưới 15 tuổi của Nha Trang, cũng về tay Bá Ninh. Ban nhạc khí (vĩ cầm) gồm trên 50 em rất được khen ngợi. Ngày lễ Thánh Tô Phụ La San (15-5-1958) các đội bóng rổ, bóng chuyền, bóng bàn, nhạc khí diễu hành và biểu diễn tại Trường LaSan Giuse, Xóm Mới, dưới quyền chủ tọa của Đức Cha Piquet. Rất đông quan khách và phụ huynh đến dự.

Cuối niên học, 19 em lớp 4e-3e thi BEPC. 15 em đậu. Và gần hết, sẽ xin tiếp tục học trên Đồi La San, hoặc Taberd. Đến đây chấm dứt chương trình Pháp.

Sau này tôi chỉ đủ phương tiện theo dõi đoàn chim đầu đàn của Bá Ninh, một thời đã làm vẻ vang cho Trường. Và được biết: 19 anh thi khóa BEPC và kết thúc ban Pháp văn, sẽ có: 4 bác sĩ, 1 Thiếu tá quân nhạc, 1 bộ trưởng (Hoàng đức Nhã) đời T.Thống Thiệu, 1 Thuyền Trưởng (capitaine au long cours) xuất trường Hải Quân Mỹ, 6 sĩ quan từ cấp trung tá xuống đến đại úy, 2 giáo sư. Còn vài anh kia tôi mất liên lạc vì thời cuộc.

Ngày nay (2003) trong số 19 cựu Bá Ninh này, 3 anh đã tử trận. Một anh (bác sĩ quân y Diệp), cư trú trước cửa Nhà Thờ Núi, Nha Trang, mới mất vì bệnh. Mấy anh còn sống phần đông định cư tại Mỹ, Pháp, Canada và Hòa Lan. Những anh ở hải ngoại rất trung thành với các cựu giáo sư Bá Ninh. Chẳng hạn, các anh ở California, mỗi năm đến ngày giỗ Frère Gonzague đều tổ chức đi viếng mộ Frère tại Nappa, giáp San Francisco.

Cuối niên khóa 1958, BT Cyprien chuyển tôi về Thủ Đức, để điều khiển Đệ Tử Viện, mới được thành lập. Tôi rời Nha Trang, đem theo trong tâm can một trong nhiều kỷ niệm tốt đẹp trên đường đời.

Đề kết thúc: Tôi có cảm tưởng con thuyền Bá Ninh nhô neo năm 1955 đã tiến ra khơi một cách rất tốt đẹp và an toàn, nhờ lòng nhiệt thành của ban giáo sư và sự siêng năng của nhóm học sinh đầu đàn. Sau đó nhiều thuyền trưởng đã thay phiên tiếp tục chèo lái về vang cho đến ngày đen tối 30-4-1975. Tôi cũng phải nhắc đến Ông Bà Trường đã rất trung tín và tận tâm giúp Trường từ 1954 đến cùng. Ông bà đã mất, để lại một con gái lấy chồng ở Nha Trang.

Sư Huynh Roger Trần đình Vĩnh

CÁC VỊ HIỆU TRƯỞNG CỦA TRƯỜNG

- 1954-1955: Frère Henri Nguyễn ngọc Trân
- 1955-1958: Frère Roger Trần đình Vĩnh
- 1958-1964: Frère Raymond Đặng văn Hình
- 1964-1970: Frère Casimir Phan văn Chức
- 1970-1973: Frère Từ Thiện Lê thành Tốt
- 1973-1975: Frère Thierry Nguyễn văn Tín

VÀI KỶ NIỆM VỀ TRƯỜNG LA SAN BÁ NINH – NHA TRANG

Theo lời yêu cầu của ban biên tập Kỷ Yếu La San Bá Ninh, tôi xin gửi đến các Bạn trong Đại Gia Đình La San Bá Ninh vài kỷ niệm về một vài sự việc liên quan đến mái trường thân yêu ... Chỉ vài kỷ niệm đơn sơ ...

Trường La San Bá Ninh thuộc hệ thống các trường Dòng La San ở Việt Nam. La San là phiên âm của tên thánh Jean-Baptiste de LASALLE, người Pháp (1651-1719), Đấng sáng lập Dòng các Sư Huynh trường Kytô. Dòng La San hiện đang có mặt trên 80 quốc gia trên thế giới (Pháp, Ý, Tây Ban Nha, Mỹ, Canada, ...)

Tại Việt Nam trước 1975, các Frères có trên 30 cơ sở giáo dục ở Huế, Đà Lạt, Kontum, Ban Mê Thuột, Biên Hòa, Thủ Đức, Sài Gòn, Mỹ Tho, Cần Thơ, Sóc Trăng, Nha Trang.

Năm nay 2008, các Frères mừng 75 năm hiện diện tại Nha Trang. Cùng với trường Bá Ninh, các bạn cũng biết trung tâm giáo dục Đồi La San, trường La San Nghĩa Thục Vĩnh Phước, trường Giuse Nghĩa Thục Xóm Mới và Trung Tâm Sắc Tộc Chư Prong.

Theo dự án nguyên thủy, trường có tên: Ecole Normale, Institution Bénilde, Nha Trang (Trường Sư Phạm Bénilde – Nha Trang). Thánh Bénilde, dòng La San, sinh 1805 tại Pháp và mất năm 1862. Ngài đã tận hiến trên 30 năm cuộc đời mình cho giới trẻ, đặc biệt 21 năm chót tại trường ở Saugues, với tính cách giáo viên và hiệu trưởng.

Năm 1958, tên Bénilde đã được Frère Gonzague Sư Huynh Désiré Dương văn Bí, giáo sư tại trường, phiên âm thành Bá Ninh. Frère Gonzague cho biết, ngài nghĩ đến cây bá (cây trắc), gỗ quý, vân đẹp, bền chắc ..., gợi ý kiên trì, bền bỉ ..., đức tính có thể là lý tưởng sống cho giới trẻ ...

Niên khóa đầu tiên (1954-1955) bắt đầu khiêm tốn với 10 học sinh vào lớp 6e chương trình Pháp. Một đặc điểm: trường không khởi sự với các lớp tiểu học như các trường La San khác, vì cùng năm ấy, trường Giuse Nghĩa Thục nhận học sinh ở Xóm Mới ... Hai trường, hai cơ sở, nhưng cùng chí hướng, cùng lý tưởng. Nhiều học sinh sẽ là cựu Giuse và cựu Bá Ninh ...

Niên khóa 1956-1957, trường mở lớp đệ thất, đồng thời chương trình Pháp vẫn tiếp tục. Một điều lý thú là các anh học chương trình bốn năm (6e, 5e, 4e, 3e) trong ba năm. Cuối niên khóa 1957-58, 19 thí sinh thi BEPC Pháp, đậu 16 người. Một số sẽ tiếp tục học tại trường La San Taberd Sài Gòn, hay trên Đồi La San. Trong số này có anh Hồ Thanh Diệp vào Taberd học chính thức lớp Seconde, đồng thời ghi tên học lớp đệ nhị ở trường khác. Cuối năm đậu Tú Tài 1, về Nha Trang, xin học Terminale tại Đồi La San. Sau Tú Tài Pháp, anh học trường y và thành bác sĩ.

Tôi được gặp lại bác sĩ Hồ Thanh Diệp năm 1973, gặp lại, vì niên khóa 1958-59 tôi có dạy anh Diệp ở lớp seconde – Taberd. Tôi mời bác sĩ Diệp giúp chăm lo sức khỏe cho các em sắc tộc nội trú ở La San Chư Prong ... Công việc trôi chảy cách tốt đẹp. Niên khóa 74-75, bộ Sắc Tộc theo lời đề nghị của Trung Tâm Chư Prong, đã tặng cho bác sĩ Diệp huy chương Sắc Tộc Bội Tinh ... Rất tiếc, bác sĩ Diệp đã ra đi quá sớm ... Một số anh em Bá Ninh đã hết lòng tìm cách giúp anh chữa trị, nhưng ... vô phương!

Anh Diệp! Nhớ Anh những ngày còn trên ghế lớp seconde-Taberd, nhà cũ, đường Gia Long, lầu 3 ... Nhớ Anh lui tới La San Chur Prong chăm sóc sức khỏe cho các em nội trú trong gần hai năm trời! Nguyên xin Thiên Chúa cho Anh được an giấc nghìn thu trong hạnh phúc của kẻ lành!

Đến đây, tôi xin được phép nhắc đến hai người khác cũng đã khuất: hai frères Gonzague Dương văn Bí và Amédée Võ văn Mai. Hai frères cùng cộng tác với frère Roger Trần đình Vĩnh, coi như Hiệu Trưởng đầu tiên của Bá Ninh (1955-1958) ngay cả những năm đầu tiên của trường.

Frère Amédée mặc dầu kém sức khỏe, nhưng lòng nhiệt thành và tài đức vượt bực. Ngài có tài huấn luyện các “nhạc sĩ” nhỏ. Tại Bá Ninh với hơn 30 cây vĩ cầm nhỏ đã có dịp giúp vui cho các buổi lễ hàng năm. Khi đổi về Taberd Sài Gòn, thì không phải 30 mà cả trăm chiếc vĩ cầm, phân đông ở tiểu học, làm vui bầu khí các buổi lễ. Năm 1973, tôi về La San Chur Prong. Frère Amédée ở lại Taberd. Tôi nhờ frère giúp thành lập một ban nhạc nhỏ. Ngài giúp tôi được 3 kèn lính (clairon), 2 bộ trống nhỏ và một trống đại. Các em Chur Prong vừa bập bẹ được mấy nốt kèn, nhưng đã rập bước theo nhịp trống ... và đã hăng hái tham dự trại Giữ Vững ở Thủ Đức, năm 1974.

Những kỷ niệm của tôi với frère Gonzague Dương văn Bí lui về những năm 1943-45, lúc tôi còn là học sinh trung học I ở trên Đồi La San ... Ngài dạy môn Việt Văn. Tôi nhớ Thầy luôn nở nụ cười thông cảm và khuyến khích. Tôi còn nhớ một điểm còn tương đối cao với lời phê nhẹ nhàng trên một bài tả cảnh quê mình. Tôi còn nhớ vào buổi trưa, thích thú biết bao, khi mắc võng đu đưa thềm thếp dưới bóng mấy ngọn dừa cao vút tận trời xanh ... những cây dừa xứ Chợ Mới - Ngọc Hội. Chắc riêng Ngài cũng có những buổi trưa ... dưới bóng dừa Chợ Mới ... Tôi cảm thấy hạnh phúc được làm học trò và là đồng hương của Ngài. Năm nay 2008, gia đình và một nhóm cựu học sinh sẽ mừng sinh nhật 100 năm (1908-2008) của Frère vào ngày giỗ của Ngài, 29 tháng 11 (mùng 2 tháng 11 năm Mậu Tý), tại giáo xứ Chợ Mới, quê của Ngài.

Nói đến Bá Ninh, không thể không nhắc đến phong trào thể thao và những chiếc cúp đã đoạt được trong các giải liên trường, liên tỉnh, đặc biệt về môn bóng rổ. Tôi có dịp gặp lại một vài “cầu thủ” thời oanh liệt đó. Các anh Tấn, Ai, Lộc ... kể cả frère Vân Hà, hiện đang làm công tác giáo dục tại Kontum ... Mỗi lần đều có nhắc đến những giây phút nín thở, đứng tim hay những tiếng hò reo chiến thắng của phe ta ...

Với những giây phút vui tươi vừa mới nhắc, giây phút đậm tình nghĩa thầy trò, bạn hữu, tôi ngừng kể chuyện “đời xưa” của một ông lão 80 ... Cảm ơn các bạn đã kiên nhẫn đọc những hàng chữ này trong tinh thần của trường nhà (Tuế hàn mới biết Bá từng kiên tâm).

Nguyên xin Thiên Chúa chúc phúc lành cho các Bạn và quý quyến, và luôn giữ gìn tất cả được an vui, khỏe mạnh.

Sư Huynh Désiré Lê văn Nghiêm

Source: <http://www.lasanbaninh.org/dslst.html>

Sur un côté de la petite rue Nguyễn Tri Phương qui relie la rue Trần Hưng Đạo et le Bld de la Plage (devenu ensuite Duy Tân puis Trần Phú) il y avait 2 parcelles de terrain :

> Celle vers le front de mer était l'emplacement du premier Hôtel Nautique ;

> L'autre en arrière était un terrain vague en face de la petite villa des Faure et l'arrière de leur établissement scolaire qu'ils ont créé en 1948.

(Cette section de Nguyễn Tri Phương desservait donc 4 propriétés dont celle occupée par les Champavert en front de mer)

Les dommages de guerre octroyés aux Frères catholiques par le gouvernement français, leur ont permis d'acquérir les 2 parcelles sus indiquées pour en faire un Collège.

Des vieux bâtiments de l'Hôtel Nautique, les Frères enseignants les ont utilisés comme dortoir et réfectoire pendant quelques années.

Les Séguy qui avaient créé cet Hôtel-Restaurant en 1948, ont transféré leurs activités en achetant 2 ans plus tard la propriété sis à l'angle de Yersin et de Duy Tân (Trần Phú) où est actuellement le Yasaka Hôtel.

Sur le terrain vague à l'arrière du premier Hôtel Nautique, l'institution Bénilde a été inaugurée en 1954. Le bâtiment des classes secondaires à l'époque n'avait pas d'étage.

Ce n'est qu'à partir de 1956 que l'institution Bénilde a changé de nom en Bá-Ninh et a ajouté quelques nouvelles classes jusqu'à la 3e + une section vietnamienne.

Philiponet Christian

TRƯỜNG LA SAN BÁ NINH (1954 – 1975)

Ý tưởng lập Trường Sư Phạm

Ngày 05-09-1953, dưới sự hiện diện của Sư huynh Cyprien Gãm - Giám Tỉnh, Sư huynh Bê trên La San Đồi và vị Tỉnh Trưởng tỉnh Khánh Hòa cùng nhiều quan chức khác, Đức Giám Mục Marcel Piquet chủ sự nghi thức đặt viên đá khởi công xây dựng Trường **Sư Phạm Bénilde, Nha Trang**. Nhưng do tình hình chính trị và chiến sự nên bị ngưng trệ.

Năm 1954, Tỉnh Dòng đổi thành Trường Institution Bénilde tiếp tục xây dựng.¹

Thành lập cộng đoàn và khai giảng niên khóa đầu tiên

Ngày 30 tháng 7 năm 1954, chính thức thành lập cộng đoàn gồm các sư huynh Henry Hòa, hiệu trưởng, Amédée Minh, Georges Gãm, Joachim Hộ, và Louis Lựu.

Ngày 01/09/1954, niên khóa đầu tiên được khai giảng với số học sinh là 85 em chia thành lớp 6 và một lớp 5, học chương trình Pháp. Chỉ vài năm sau, trường La San Bá Ninh đã có một chỗ đứng trong hệ thống giáo dục Nha Trang.

Đến năm 1958, Trường **Institution Bénilde** đổi thành **Trung Học La San Bá Ninh**².

¹ Ngôi trường Bénilde tọa lạc tại một vị trí thiên nhiên tuyệt diệu vừa tốt cho sức khỏe, vừa phù hợp với môi trường giáo dục lý tưởng: ba mặt giáp với những con đường đẹp râm bóng của thành phố, nhất là mặt hướng Đông nhìn ra bờ biển Đông cát trắng của thành phố Nha Trang.

² **Bá Ninh** là tên Việt hóa do Frère Gonzague phiên âm tên Bénilde. Thánh Sư huynh Bénilde (Romançon), sinh ngày 14-6-1805 tại Thuret (Pháp) và mất ngày 13-8-1862 tại Saugues (Pháp), một sư huynh La San đã hết lòng sống lý tưởng giáo dục theo linh đạo La San, Sư huynh được tôn phong Chân phước vào năm 1948 và Đức Giáo Hoàng Phaolô VI tôn phong Hiển thánh vào ngày 29-10-1967. Đây là vị Thánh Sư huynh được tôn phong đầu tiên trong Dòng, sau Thánh Tổ phụ Gioan La San (1900).

Nhờ ơn Chúa, năng lực lãnh đạo của Tỉnh Dòng và các Sư huynh Hiệu trưởng cùng với lòng nhiệt thành của các Sư huynh cho việc giáo dục giới trẻ, sĩ số học sinh ngày càng gia tăng, kết quả học tập ngày càng cao, cơ sở vật chất ngày càng được sửa chữa và nâng cấp để đáp ứng nhu cầu về lượng cũng như về chất, điều này khiến học sinh ngày càng tự hào về ngôi trường mang tên La San Bá Ninh.

1969 HỌC SINH LASAN BÁ NINH 1962-1969 VÀ FRERE ALEXANDRE LÊ VĂN ANH

Vũ Văn Nhâm, Đặng Châu Long, Nguyễn Đức Tú, Nguyễn Tiến Hùng, Nguyễn Đăng Tôn Vinh, Trương Nguyễn, Lê Minh Hải, Nguyễn Nhật Thăng, Tiên Quốc Khánh, Nguyễn Sửu, Tăng Hữu Cảnh, Frere Alexandre Lê Văn Anh, Lê Văn Hiến, Nguyễn Trọng Cường, Nguyễn Văn Phước, Trần Văn Ngà, Nguyễn Hạnh, Hoàng Đình Đoàn, Nguyễn Trí Dũng, Khu Thềm Đông, Vĩnh Nhung, Ngô Xuân Thành, Nguyễn Hữu Thiết, Dương Trọng Khải, Võ Việt Hùng

Với phương châm giáo dục toàn diện, song song với việc đào luyện tri thức, trường La San Bá Ninh đã đưa vào chương trình chính khóa các phòng trào văn nghệ, thể thao, các lớp dạy đôi nhân xử thế, trường thường xuyên tổ chức các cuộc thi đấu thể thao, các buổi biểu diễn văn nghệ, chiếu phim, biểu diễn thánh ca... Đến năm học 1966- 1967 trường đưa thêm vào chương trình thể thao các lớp võ thuật Nhu Đạo, Vovinam.

Sau 10 năm hoạt động phục vụ giáo dục, năm học 1963-1964, học sinh trường La San Bá Ninh lên đến 630 em với ba cấp học: tiểu học, trung học đệ nhất cấp và trung học đệ nhị cấp.

Năm học 1966 – 1967, năm học kỷ niệm “*Đệ Nhất Bách Chu Niên La San Việt Nam*”, số học sinh trường La San Bá Ninh đạt đến con số 1.170 em trong 18 lớp học của ba cấp học phổ thông. Trường xây dựng thêm một dãy nhà hai tầng với 3 phòng học 8mx8m của mỗi tầng.

Bên cạnh các Sư huynh, có một đội ngũ các giáo viên được Ban Lãnh Đạo của trường mời về giảng dạy. Mỗi thầy cô một vẻ, nhưng tất cả đều dạy dỗ học sinh theo một tinh thần và linh đạo La San là giáo dục cho học sinh trở nên người về cả trí tuệ, nghề nghiệp, nhân cách và tâm linh để khi vào đời biết sống xứng đáng với nhân phẩm của mình và tôn trọng người khác, cách riêng quan tâm tới người nghèo³.

Sau biến cố 1975, các Sư Huynh của ba trường La San Bá Ninh, Giuse Nghĩa Thục, La San Chư Prong cùng với hai sư huynh Hưởng và Tân từ Huế chạy vào nhập chung thành một cộng đoàn trú tại “căn nhà Sablon”⁴ để chờ “chị thị mới” của UBCM lâm

³ Theo bài “Chạnh Nghĩ Về Các Thầy Cũ” của một CHS La San Bá Ninh, ngày 20/08/2011

⁴ Sablon là hai căn nhà của người Pháp đã xây dựng trong khuôn viên của trường Bá Ninh, nhìn ra biển Nha Trang rất đẹp. Khi mua đất mở trường nhà dòng mua lại luôn cả hai căn nhà này.

thời... thì... khoảng cuối tháng 7 năm 1983, mảnh đất bé nhỏ còn lại trong trường Bá Ninh thuộc về Dòng La San cũng bị bắt buộc đem “trao đổi” căn nhà số 8 Lê Lợi, Nha Trang (gần Bưu Điện Nha Trang và Chợ Đầm)

Trường La San Bá Ninh khối lớp Đệ Thất, Đệ Lục	
Tòa nhà Khối Đệ Thất, Đệ Lục – La San Bá Ninh	Cổng trường CĐSP Nha Trang (La San Bá Ninh cũ)

Sư huynh Giuse Lê Văn Phượng

Source: http://150namlasanvietnam.blogspot.com/2015/07/lich-su-tinh-dong-viet-nam-truong-la_17.html#more

Selon le Frère Roger Trần đình Vĩnh, ayant participé au programme de l'école depuis le début (voir le premier article Lich Sử Trường Bá Ninh), il n'y avait qu'une classe de 6e à l'ouverture en 1954 avec 10 élèves, venant tous du Collège français, en soutien.

En 1955 l'unique classe de 6e avait 20 élèves, venant tous du Collège français, et enseignait le programme français.

En 1956 ouverture de la 5e. L'école avait 50 élèves inscrits et change de nom, devient Bá Ninh.

A partir de 1957 ouverture des classes de 4e et 3e.

En 1958, 19 élèves étaient inscrits pour le BEPC, 15 ont réussi l'examen et ont poursuivi leurs études à la colline Lasan ou à Taberd.

Michel RENE

Trường La San Bá Ninh 60 Năm

Năm 2014, trường La San Bá ninh kỷ niệm 60 năm ngày thành lập (1954 - 2014).

Nhân dịp này, tập thể thầy trò trường La San Bá Ninh đã xuất bản Tập Đặc San kỷ niệm 60 năm thành lập trường.

Mời quý vị đọc bài viết của Sư huynh Vân Hà - trích từ Tập Đặc San này - viết về trường La San Bá Ninh

Con số 60 ghi kè kè tên trường La San Bá Ninh làm tôi nhớ đến lời ca vang vọng đâu đây: “..Anh ơi có bao nhiêu? 60 năm cuộc đời..”

... Khi xa anh rồi em biết yêu thương ai..”

- đúng vậy, còn biết yêu thương ai hồi anh LaSan Bá Ninh !!!

La San Bá Ninh

chưa tròn 21 (1954 – 1975) đã ra đi, nhưng mãi mãi yên nghỉ trong tim giới trẻ La San Nha Trang. Mười chín năm đã cho vào đời biết bao thế hệ. Đã 39 năm (1975 - 2014) trường La San Bá Ninh tắt tiếng, dân Nha Trang thế hệ trên 50 tuổi mới biết thế nào là học sinh trường La San Bá Ninh, thế hệ này nay đã là ông nội ông ngoại, tuổi đời đã vươn qua bên kia đời cuộc đời. Tuổi thích hợp mặt bạn bè để tán chuyện xưa, và trao nhau ly bia tìm lại những kỷ niệm thời trai trẻ.

Bãi biển nắng chứa chan nguồn vui đùa.. Nha trang ơi! Có nhớ La San Bá Ninh chẳng? Trên bãi cát mịn, ấm và sóng biển lớp lớp trào lên vuốt ve.. nổi bọt trắng xóa.. Vịnh biển trước trường La San Bá Ninh là nơi nô đùa thích thú của tuổi trẻ Bá Ninh, khi nghỉ học cũng như khi trốn học... Thế thì Nha trang là chi? có ý nghĩa gì? Trên Web có ghi:

“Đầu thế kỷ XIX, thành phố Nha Trang ngày nay còn là một bãi biển hoang sơ với một làng chài vài mươi nóc nhà tranh ở xóm Cồn dọc theo cửa sông Cái. Chỉ có duy nhất một ngôi nhà xây 2 tầng lầu màu trắng là nhà làm việc của Bác sĩ Alexandre Yersin (lâu ông Năm). Người đến đây bằng đường biển sẽ thấy ngôi nhà trắng trước tiên, Nha Trang chính là "nhà trắng" được gọi chệch đi”.

“Còn Theo nhiều nhà nghiên cứu, tên Nha Trang bắt nguồn từ tiếng Chăm. Đó là Ea Tran hay Yjatan. Ea hay Yja là sông. Tran là lau lách (sông Lau). Gọi như vậy là vì xưa kia, lau lách mọc đầy hai bên bờ sông Cái đổ ra cửa biển Cù Huân (Nha Trang ngày nay). Lâu dần nó được gọi chệch thành Nha Trang. Tên sông sau thành tên đất, rồi được dùng cho cả vịnh biển ôm ấp và làm đẹp cho vùng đất.”

Năm 2014, kỷ niệm 60 năm thành lập trường La San Bá Ninh, tôi tới tìm lại anh La San Bá Ninh nhưng chẳng thấy! Từ biển nhìn vào quán hàng, bàn ghế, một tụ điểm giải khát vui chơi.. phía sau ẩn hiện tầng nhà, thấy hết sức không quen!. Mặt cửa số 26 đường Duy Tân hoàn toàn thay đổi dáng vẻ, mất hẳn bộ mặt thông thoáng, thình lặn xưa. Men theo đường Nguyễn Tri Phương bóng mát, hàng cây keo chạy dọc theo tường của mặt tiền trường La San Bá Ninh cũng không còn, nhìn trộm vào khoảng không gian quá quen nhưng thấy ngỡ ngàng... Thế rồi một thoáng buồn, một nỗi nhớ dâng trào. Buồn vì tìm đâu Thầy xưa bạn cũ?! Tìm đâu áo đen cổ trắng (các Frères)..., tụi nhóc nô đùa chơi bóng rổ cũng không thấy... Đúng rồi, vĩnh biệt mái trường xưa!

Nói về Dòng La San, các sư huynh trường Kitô (Les Frères des écoles chrétiennes hoặc The Brothers of the Christian Schools) đã xây dựng được theo thời gian, 6 nhà La San rải rác tại Nha Trang:

Trên ngọn đồi ven biển, gần Hòn Chồng là một khung cảnh thần tiên, dân Nha trang vẫn gọi là “Đồi La San”, từ trên đồi này có thể chiêm ngưỡng những hòn đảo như Hòn Chồng, Hòn Đỏ, Hòn Tre và vùng vịnh tuyệt đẹp của thành phố Nha Trang.. Đồi La San thành lập ngày 22-03-1933 là một trung tâm huấn luyện đào tạo các thế hệ sư huynh La San, và bên cạnh đó có trường tiểu học La San Vĩnh Phước, trường miễn phí khai giảng niên học đầu tiên ngày 07-09-1952. Năm 1972 trường La San Bình Lợi, thành lập ngày 16-09-1957 tại Qui Nhơn, đã đóng cửa trả đất lại cho giáo phận và chuyển về đồi La San Nha trang. Đây là trường trung học cấp III với ngôi nhà xây bên trái đường lên dốc, vừa qua cổng tiến lên đồi La San.

Tại thành phố Nha Trang có trường tiểu học Giuse Nghĩa Thực mở cửa ngày 01-09-1956 đón giới trẻ nghèo thuộc khu vực Xóm Mới và trường trung học La San Bá Ninh mở vào ngày 01-09-1954, bắt đầu là một trường dạy theo chương trình Pháp; bên cạnh là trung học nội trú La San Chư Prong, dành cho giới trẻ dân tộc thiểu số, hoàn toàn miễn phí mở cửa ngày 01-01-1972.

Tất cả các trường La San tại Nha Trang cũng như trên toàn quốc đều đóng cửa vào năm 1975.

* * *

Trường LA SAN BÁ NINH có 2 cổng chính, một mở ra phía biển trên đường Duy Tân và một mở ra đường Nguyễn Tri Phương nhìn qua trường Tây (Collège français de Nha Trang). Trường LA SAN BÁ NINH, khởi đầu có tên Institution Bénilde, là một trường dạy theo chương trình Pháp. Tên Bénilde là tên một Frère; Thánh sư huynh Bénilde, sinh ngày 14-6-1805 tại Thuret (Pháp) và mất ngày 13-8-1862 tại Saugues (Pháp). Đức Giáo Hoàng Phaolô VI tôn vinh ngài lên bậc Hiển Thánh ngày 29-10-1967.

Ngày 01/09/1954 Institution Bénilde (tên La San Bá Ninh chính thức dùng từ 1958) khai giảng niên khóa đầu tiên, chương trình Pháp với sĩ số học sinh là 85 em được chia thành 3 lớp: lớp dự bị 6è, lớp 6è và lớp 5è.

Niên khóa 1956-1957, trường mở lớp đệ thất với pháp văn làm ngoại ngữ, sĩ số xin vào học đệ thất lên đến hơn 50 em; đồng thời chương trình Pháp vẫn tiếp tục.

Niên khóa 1957-1958, trường mở thêm lớp đệ lục. Vào thời này ngôi nhà trệt được xây dựng chạy dài nối tiếp nhà vệ sinh ra đường Duy Tân, là khối lớp đệ thất sau này.

Năm 1958, tên trường đổi là: **Trung Học La San Bá Ninh**; Frère Gonzague phiên âm tên Bénilde thành Bá Ninh. Theo Frère Gonzague thì Bénilde có 2 vần, vần Bê=Bá, từ ngữ này trích từ tên một loại cây thân mộc, cây bá (cây trác) đây là loại có thân gỗ quý, vân đẹp và bền chắc..., vần nilde=Ninh do phát âm.

Sĩ số học sinh của toàn trường năm nay lên đến 246 em được chia ra thành 5 lớp và một khóa đặc biệt để chuẩn bị thi bằng Brevet (tương đương bằng tốt nghiệp trung học đệ nhất cấp, cuối lớp Troisième Pháp, cuối lớp đệ tứ hay lớp 9 hiện nay), thành phần sĩ số: 2 lớp đệ thất (lớp 6), 100 hs; 1 lớp đệ lục (lớp 7), 60 hs; 1 lớp đệ ngũ (lớp 8), 60 hs; 1 lớp đệ tứ (lớp 9), 14 hs; 1 lớp troisième (chương trình Pháp), 12 hs.

Niên khóa 1959-1960

Trường La San Bá Ninh mở ba lớp đệ thất và ban giám hiệu quyết định mở thêm lớp đệ tam (lớp 10), lớp đầu tiên của Đệ Nhị cấp (cấp III). Sĩ số học sinh của Bá Ninh vượt quá con số 400. Từ niên khóa này trường mời 2 giáo sư không là tu sĩ La San, vào cộng tác với các sư huynh trong việc giảng dạy.

Niên học 1962-63

Năm nay, nhà trường mở thêm một lớp đệ thất (lớp thứ tư) với Anh văn là sinh ngữ chính và một lớp đệ ngũ (lớp thứ hai). Sĩ số học sinh vào ngày tựu trường là 630 em.

Niên học 1966-67

Trường La San Bá Ninh có tất cả là 18 lớp, tổng sĩ số là 1.170 học sinh.

Vào cuối tháng tám, nhà trường khởi công xây dựng một dãy nhà 2 tầng, song song với đường Duy Tân, đối diện với biển, mỗi tầng gồm 3 phòng học với kích thước 8m x 8m, mỗi bên có hành lang rộng 2m.

Niên khóa 1966-1967 bắt đầu dạy Thái cực Đạo bên cạnh đó ban nhạc của trường, ban nhạc Blue Sea ra mắt năm này và đến năm 1970 các phong trào võ thuật như Nhu Đạo, và Vovinam.. cũng được đưa vào học đường. Thể thao bóng rổ luôn là môn giải trí thích thú nhất của tuổi trẻ La San Bá Ninh cùng với bãi biển bên kia đường Duy Tân.

Từ niên học 1969-1970, trường La San Bá Ninh khởi sắc nhộn nhạo với sự xuất hiện của 2 cô giáo là cô Minh Thu và cô Cảnh Tịnh, đây là 2 bông hồng quý hiếm giữa những cây xanh chỉ có lá mà chẳng có hoa. Buổi chào cờ đầu năm, đầu tuần và những lần kế tiếp các học sinh trường phần đông nhìn về phía 2 cô giáo này. Hai cô giáo luôn mặc áo dài truyền thống, cả 2 cô giáo đều được toàn trường kính trọng và yêu thương.

Các vị hiệu trưởng của trường

- 1954-1955: Frère Henri Nguyễn ngọc Trân
- 1955-1958: Frère Roger Trần đình Vĩnh
- 1958-1964: Frère Raymond Đặng văn Hình
- 1964-1970: Frère Casimir Phan văn Chức
- 1970-1973: Frère Từ Thiện Lê thành Tốt
- 1973-1975: Frère Thierry Nguyễn văn Tín

* * *

Trích sách Giảng Viên (1 trong 45 cuốn Thánh Kinh Cựu Ước) chương 3 câu 1-3, để gẫm sự đời:
“Ở dưới bầu trời này, mọi sự đều có lúc, mọi việc đều có thời: một thời để chào đời, một thời để lìa thế; một thời để trồng cây, một thời để nhổ cây; một thời để giết chết, một thời để chữa lành; một thời để phá đổ, một thời để xây dựng;”

Vân Hà FSC

Source: <https://150namlasanvietnam.blogspot.com/2014/02/truong-la-san-ba-ninh-60-nam.html>